

Materiał finansowany w ramach
unijnego
Funduszu Azylu, Migracji i
Integracji

Pieczka nad małoletnimi migrantami bez opieki

Pakistan

WPROWADZENIE

Rodzice zastępczy są jednymi z najważniejszych osób w życiu małoletnich migrantów bez opieki – dzieci, które musiały opuścić swoje domy i wyruszyć w niebezpieczną podróż, bez dorosłych, którzy mogliby wziąć za nie odpowiedzialność.

Jeśli Twoje dziecko wychowywało się w Islamskiej Republice Pakistanu (zwanej dalej Pakistanem) lub spędziło w tym kraju znaczną część swojego życia, ta ulotka informacyjna pomoże Ci przygotować się na przyjęcie go i opiekę nad nim. Niniejsza ulotka jest narzędziem edukacyjnym, którego celem jest dostarczenie podstawowych informacji na temat Pakistanu. Zalecamy dalsze pogłębianie swojej wiedzy poprzez samodzielne poszukiwanie informacji, np. korzystając z zasobów wymienionych na końcu ulotki, wymianę informacji ze społecznością pakistańską (organizacje zrzeszające diasporę/migrantów) oraz interakcje z dzieckiem, którym się opiekujesz.

DLACZEGO DZIECI OPUSZCZAJĄ PAKISTAN?

Dzieci i młodzież emigrujące bez opieki z Pakistanu mogły opuścić swój kraj z wielu różnych powodów, które są złożone i prawdopodobnie inne u każdego dziecka. Ważne jest, aby nie czynić żadnych założeń na temat tego, dlaczego dziecko wyjechało, ale zamiast tego nawiązać z nim dialog (jeśli jest to właściwe i nie powoduje u dziecka zdenerwowania), aby zrozumieć jego perspektywę. Należy pamiętać, że przed Tobą dziecko mogło opowiadać już swoją historię kilku osobom i może nie mieć ochoty robić tego ponownie.

W ciągu ostatnich 40 lat Pakistan doświadczył wielu katastrof naturalnych, w tym powodzi, trzęsień ziemi, suszy, cyklonów i tsunami. Ze względu na swoje położenie geograficzne, leżąc na skrzyżowaniu dróg z Azji Południowej, Azji Środkowej i Bliskiego Wschodu, pod względem migracji Pakistan zawsze funkcjonował jako pomost między wielkimi cywilizacjami Azji i Europy. Jako taki, można go jednocześnie skategoryzować jako kraj pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia dla międzynarodowych przepływów migracyjnych. Według szacunków władz pakistańskich co roku około 30–40 tysięcy osób z Pakistanu próbuje nielegalnie przedostać się do Europy przez Iran i Turcję. Przyczyny tego zjawiska są złożone i obejmują wiele czynników wynikających z pakistańskiego kontekstu, takich jak powolny rozwój gospodarczy, klęski żywiołowe, ograniczone możliwości zatrudnienia, niestabilność polityczna, strach przed prześladowaniami, gwałtowne powstania, niestabilna sytuacja w zakresie bezpieczeństwa i terroryzm (talibowie).

© UNHCR/Sohrab Altaf

Dzieci w Pakistanie mogą być narażone na wiele form przemocy (fizycznej, psychicznej, seksualnej) i wyzysku, w tym wyzysku ekonomicznego i handlu dziećmi. UNICEF podaje, że do pracy wykorzystywane jest szacunkowo 3,3 mln dzieci, pozostając bez dostępu do ochrony zdrowia i edukacji. Szacuje się, że prawie jedna czwarta kobiet w wieku 20–49 lat wyszła za mąż przed ukończeniem 15. roku życia, a 31 % przed ukończeniem 18. roku życia.

INFORMACJE NA TEMAT PAKISTANU

Islamska Republika Pakistanu to państwo położone w Azji Południowej. Znajduje się w regionie, w którym spotykają się Azja Południowa, Azja Środkowa i Bliski Wschód, i dzieli granice z Afganistanem i Islamską Republiką Iranu na zachodzie, Indiami na wschodzie i Chinami na północy. W Pakistanie występują cztery pory roku: chłodna, sucha zima charakteryzująca się łagodnymi temperaturami trwająca od grudnia do lutego; gorąca, sucha wiosna trwająca od marca do maja; letnia pora deszczowa lub okres monsunu południowo-zachodniego trwająca od czerwca do września; oraz okres cofania się monsunu w październiku i listopadzie. Moment rozpoczęcia i czas trwania tych pór roku różni się nieco w zależności od lokalizacji. Geografia Pakistanu obejmuje bogatą mieszankę krajobrazów od równin po pustynie, lasy i płaskowyże od wybrzeży Morza Arabskiego na południu po góry Karakorum, Hindukusz i Himalaje na północy.

Szacuje się, że kraj ten liczy 224,6 mln mieszkańców. Stolicą kraju jest Islamabad.

Pakistan jest republiką federalną składającą się z czterech prowincji i czterech dystryktów federalnych oraz jednego dodatkowego dystryktu federalnego ze stolicą. Do regionu Kaszmiru roszczą sobie prawo zarówno Pakistan, jak i Indie, co prowadzi do regularnych starć zbrojnych między tymi dwoma krajami.

Gospodarka Pakistanu ma charakter półprzemysłowy, z rozwiniętym sektorem rolnym i rosnącym sektorem usług. Mimo że pakistańska gospodarka jest uznawana za 24. największą gospodarkę na świecie, około 39 % Pakistańczyków żyje w ubóstwie wielowymiarowym (oznacza to, że dochód nie jest jedynym wskaźnikiem określającym ubóstwo, ale pod uwagę brane są również inne wymiary, które można powiązać

z ubóstwem, takie jak brak edukacji, pracy, ochrony zdrowia, warunków do życia itp.). Jednak poziom rozwoju i wskaźnik ubóstwa wielowymiarowego bardzo różnią się pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi kraju. W miastach ubóstwo wielowymiarowe dotyka jednej dziesiątej populacji, podczas gdy na obszarach wiejskich – połowy. Główne wyzwania rozwojowe związane są z systemem edukacji (analfabetyzm) oraz dostępem do placówek służby zdrowia.

Pakistan należy do wschodzących i najszybciej rozwijających się krajów świata, a jego klasa średnia jest jedną z największych i najszybciej rosnących klas średnich na świecie.

JĘZYK

Pakistan jest krajem wielojęzycznym, w którym mówi się szacunkowo w 70–80 językach. Mimo że narodowym językiem Pakistanu i jednym z dwóch języków urzędowych jest urdu, w kraju tym istnieje pięć języków, którymi posługuje się ponad dziesięć milionów użytkowników, w tym paszto, pendżabski, sindhi, saraiki i urdu. Drugim językiem urzędowym jest angielski, pozostałość po kolonializmie. Jest on powszechnie wykorzystywany w administracji rządowej i edukacji.

Aby nie faworyzować jednego rodzimego języka pakistańskiego względem innych, za symbol jedności i lingua franca wybrano urdu (hindustani z licznymi wpływami arabskimi i perskimi). Najczęściej naucza się go jako drugi język, ponieważ ponad 90 % ludności Pakistanu posługuje się innym językiem ojczystym. Dla większości Pakistańczyków urdu jest drugim lub trzecim językiem, w rzadkich przypadkach językiem ojczystym.

W Pakistanie istnieje wiele języków charakterystycznych dla regionów i obszarów wiejskich, którymi posługują się różne grupy etniczne kraju. Najczęściej używanym językiem w Pakistanie jest pendżabski, który jest językiem ojczystym dla około 40 % mieszkańców kraju.

WIARA I RELIGIA

Najliczniejszą religią w Pakistanie jest islam: 95 % mieszkańców Pakistanu to muzułmanie, z czego 80–90 % to sunnici, a szacunkowo 10–20 % to szyici. To sprawia, że Pakistan ma drugą po Indonezji największą na świecie populację muzułmanów. Ponadto konstytucja Pakistanu ustanawia islam religią państwową. Dla większości Pakistańczyków ich codzienne życie jest przesiąknięte islamskimi tradycjami i ideałami.

Ważny status religii islamskiej można bezpośrednio powiązać z powstaniem współczesnego państwa Pakistan, które było wynikiem długiego procesu zakończony wyborami w Indiach Brytyjskich w 1946 roku i zwycięstwem partii politycznej Liga Muzułmańska. Powstanie niepodległego państwa Pakistan w 1947 roku było dla wielu marzeniem, które stało się rzeczywistością po opowiedzeniu się za Ligą Muzułmańską.

Inne religie, które można spotkać w Pakistanie, to hinduizm (7,5 mln lub 3 % Pakistańczyków, głównie w prowincji Sindh), chrześcijaństwo (2 %), a mniej niż 1 % ludności stanowią zaratusztrianie, Kalasze, bahaici, sikhowie i ateści. Organizacja pozarządowa Global Human Rights Defense przedstawiła przypadki, w których celem przymusowej konwersji na islam stają się głównie małe dziewczynki.

Ważne jest, aby poświęcić czas na dowiedzenie się, co jest ważne dla dziecka, którym się opiekujemy, a nie zakładać, że będzie ono przestrzegać pewnych praktyk lub wyznawać określone wartości i wierzenia.

ŻYCIE RODZINNE

Jak w każdym innym kraju, życie rodzinne w całym kraju jest kształtowane przez różne cechy kulturowe, ekonomiczne, społeczne i inne.

Ogólnie rzecz biorąc, struktury rodzinne w całym Pakistanie są zazwyczaj w dużym stopniu patriarchalne, a normy związane z płcią w niektórych przypadkach kształtują rolę kobiet i mężczyzn w społeczeństwie. Większość ludzi mieszka z dużymi rodzinami, często w jednym domu. Rodzina wielopokoleniowa jest podstawą struktury społecznej i tożsamości jednostki. Obejmuje ona rodzinę nuklearną, najbliższych krewnych, dalekich krewnych, członków plemienia, przyjaciół i sąsiadów. Wiara w rodzinę stoi przed wszystkimi innymi relacjami społecznymi.

Rodziny są dość duże w porównaniu do zachodnich standardów, często mają do 6 dzieci. W Pakistanie reputacja, status i honor rodziny determinują wszystkich jej członków. Dlatego ludzie obawiają się zhańbienia swojej rodziny i często przedkładają reputację rodziny nad własne potrzeby. Organizacja Human Rights Watch szacuje, że w Pakistanie co roku dochodzi do około 1000 zabójstw honorowych, co jest jedną z najwyższych liczb na jednego mieszkańca na świecie. Zabójstwo honorowe jest najbardziej ekstremalną formą przemocy związanej z honorem i jest aktem morderstwa, w którym osoba zostaje zabita za rzeczywiste niemoralne zachowanie lub postrzegane za takie. Wyczyn lub działanie jednej osoby może wpłynąć na postrzeganie całej rodziny przez innych. Prywatność rodziny (zwłaszcza jej żeńskich członków) jest ściśle strzeżona, aby chronić ich honor. Jeśli dana osoba odbiega od społecznych konwenansów czy norm, jej bliscy mogą zanegować winę jednostki, ale mogą też podjąć decyzję o wydaleniu jej z rodziny. Udokumentowanym problemem pozostaje nie tylko przemoc wobec kobiet i dziewcząt, ale także wobec osób o zróżnicowanej orientacji seksualnej i tożsamości płciowej.

© UNICEF/Fatima Shahryar

Ogólnie rzecz biorąc, należy pamiętać, że każda rodzina jest inna: nie przyjmuj założeń dotyczących poglądów lub zachowań dziecka związanych z wartościami rodzinnymi lub społecznymi, a raczej zadawaj mu pytania (jeśli jest to odpowiednie).

KULTURA I TRADYCJE

Pakistan ma bogatą kulturę, a każda prowincja tego kraju jest na swój sposób wyjątkowa. Islam ma duży wpływ na kształtowanie kultury, w tym wartości i tradycji. Pakistańska sztuka zdobienia ciężarówek jest jednym ze znanych na całym świecie przykładów pakistańskiego rękodzieła. Z pokolenia na pokolenie pakistańska sztuka przyjmuje różnorodne style, materiały i estetykę. Na wielu lokalnych budynkach i ścianach znaleźć można kaligrafowane napisy w alfabecie arabskim, a także dzieła z brązu, drewniane rzeźby i obrazy. Innymi przykładami lokalnej sztuki jest garncarstwo, zwłaszcza niebieska ceramika, i lampy ze skóry wielbłąda, jak również kolorowe kafelki.

Jeśli chodzi o sport, choć krykieta został wprowadzony w Pakistanie przez Brytyjczyków, to dziś jest tam tak popularny, że Pakistan ma jedną z najlepszych drużyn krykietowych na świecie. Powszechnie uprawiane są też inne sporty, takie jak hokej, squash i badminton.

Narodowym strojem Pakistanu jest „salwar kamiz” i jest noszony przez mężczyzn i kobiety we wszystkich czterech prowincjach, Chajber Pasztunchwa, Beludżystan, Sindh i Pendżab. „Salwar” wygląda jak luźne spodnie, a „kamiz” jak długa koszula.

© IOM/Angela Wells

Pakistańskie wesela nawiązują do bogactwa pakistańskiej kultury. Pakistańskie wesela wypełnione są różnorodnością kolorów, pięknie haftowanymi tkaninami z jedwabiu i szyfonu, kuszącymi potrawami, tradycyjnie udekorowanymi namiotami, dużą ilością muzyki i tańca. Przygotowania zaczynają się na wiele miesięcy przed ślubem, a większość lokalnych wesel trwa od trzech do sześciu dni.

Zasady islamu nakazują używania do celów higienicznych lewej ręki. Dlatego uważa się ją za bardziej nieczystą i nie należy używać jej do takich czynności jak machanie, jedzenie lub podawanie przedmiotów. Do gestykulacji, dotykania ludzi lub podawania przedmiotów zawsze używaj prawej ręki. Na podobnej zasadzie za niegrzeczne uważa się wskazywanie palcami i pokazywanie podeszwy stóp (np. podczas krzyżowania nóg).

JEDZENIE

Chociaż Pakistan może poszczycić się wieloma typowymi potrawami, kuchnia może znacznie różnić się w zależności od regionu. Mięso jest halal, co oznacza, że zwierzę zostało zabite i przygotowane zgodnie z opisem i akceptacją prawa islamskiego, natomiast wieprzowina jest w islamie zakazana.

Większość Pakistańczyków je śniadanie, obiad i dużą kolację z całą rodziną. Na śniadanie spożywa się zazwyczaj chleb, herbatę, owoce, jajka i inne produkty, takie jak miód i orzechy. Na obiad podaje się zazwyczaj ryż i curry na bazie mięsa. Kolacja jest prawdziwym rodzinnym wydarzeniem i zazwyczaj podaje się na nią co najmniej jedno z następujących dań:

- Kofta – mięsny kebab.
- Korma – mięso lub warzywa gotowane w jogurcie i przyprawach.
- Biriani – aromatyczne danie z ryżu gotowane z warzywami lub mięsem i odrobiną sosu.
- Pilaw – danie bardzo podobne do biriani.
- Soczewica – soczewica jest bardzo ważnym i przygotowywanym na różne sposoby składnikiem – najczęściej z przyprawami i sosem.
- Roti lub naan – zarówno roti, jak i naan, to rodzaje pieczywa. Naan bywa aromatyzowany przyprawami, owocami lub orzechami.

Przygotowywanie odpowiednich posiłków może pomóc dziecku poczuć się mile widzianym w Twoim domu. Najlepiej jednak niczego nie zakładać i zamiast tego dowiedzieć się, co lubi jeść. Jedno jest prawdopodobne – większość dzieci uzna za dziwne podawanie im na południowy posiłek zimnego jedzenia.

ADAPTACJA DO NOWEGO ŚRODOWISKA

Przyjazd do nowego kraju może wiązać się ze znacznym szokiem kulturowym i wymaga wielu przystosowań. Dziecko, którym się opiekujesz, będzie potrzebowało Twojego wsparcia, aby przywyknąć do nowego otoczenia, pogodzić się z trudnymi doświadczeniami, stratami i poradzić sobie z niepewną przyszłością.

Dla pakistańskich dzieci, które przybywają do Europy, różnice mogą być przytłaczające: mimo że znajdują się teraz w miejscu, w którym panuje względny spokój i bezpieczeństwo, styl życia i wartości wyznawane w danym kraju mogą być dla nich niepokojące i dezorientujące. Pakistańska młodzież może na przykład po raz pierwszy zetknąć się z mediami i reklamami przedstawiającymi nagość, romans i seksualność.

Młodzi ludzie mogą doświadczać sprzecznych emocji. Niektórzy mogą przyjąć nową kulturę i odrzucić tradycje starszych; inni mogą silnie identyfikować się ze swoimi istniejącymi wartościami kulturowymi/religijnymi, aby utrzymać więzi ze swoim krajem i społecznością. Żadne z tych podejść nie jest dobre ani złe, a oba należy uszanować.

Ważne jest prowadzenie z dzieckiem otwartej komunikacji, aby zrozumieć jego potrzeby, będąc świadomym tego, że nasza własna kultura również stanowi podstawę naszego zachowania. Ważne jest nawiązanie z dzieckiem dialogu (jeśli jest to właściwe i nie powoduje u dziecka zdenerwowania), aby pomóc mu zadomowić się w waszym domu.

Dokument ten został sfinansowany w ramach unijnego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, a jego powstanie było możliwe dzięki pracy IOM i ARSIS w ramach projektu Unaccompanied Children in Alternative Residence (U-CARE).

Ustalenia, interpretacje i wnioski wyrażone w niniejszym dokumencie niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji lub jej państw członkowskich. Zastosowane oznaczenia i prezentacja materiałów w całej pracy nie oznaczają oficjalnego poparcia, akceptacji lub wyrażenia jakiegokolwiek opinii ze strony IOM lub Komisji Europejskiej na temat statusu prawnego jakiegokolwiek kraju, terytorium, miasta lub obszaru, jego władz, bądź też na temat jego granic.

Treści zawarte w tej publikacji reprezentują wyłącznie poglądy autorów i ponoszą oni za nie wyłączną odpowiedzialność. Komisja Europejska nie ponosi żadnej odpowiedzialności za wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Piśmiennictwo wykorzystane przy opracowywaniu niniejszej ulotki i zalecane do dalszego pogłębiania wiedzy: Britannica, Pakistan; CIA World Fact Book: Pakistan; Cultural Atlas: Pakistani Culture; DW, Pakistan: How poverty and exploitation drive child marriages; Eckstein, Hutfils, & Wings, Global Climate Risk Index 2019; GlobeSmart: Pakistan; HRW, World Report 2019; Lonely Planet: Pakistan; Reliefweb, 2018. Human smuggling: a thriving racket; UNDP, 2018; UNDP, 2020; UNDP and OPHI, Multidimensional Poverty in Pakistan, 2016; UNICEF, Child Protection; UN WOMEN, Asia and the Pacific.

Małoletni bez opieki w pieczy zastępczej (U-CARE)

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji

Rue Montoyer 40, 1000 Bruksela
Belgia

Tel.: +32 2 287 77 12

E-mail: iombrussels@iom.int

www.belgium.iom.int

M
h
unijnego
Funduszu Azylu, Migracji i
Integracji

